

DEMİRYOLU ARAÇLARI TESCİL VE SİCİL YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, ulusal demiryolu altyapı ağında işletilecek demiryolu araçlarının tescil ve sicil işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Yönetmelik;

a) Ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde çalıştırılacak demiryolu araçlarına uygulanır.

b) Ulusal demiryolu altyapı ağı dışındaki demiryolu ağları üzerinde çalıştırılacak demiryolu araçlarına uygulanmaz.

(3) Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri gerçek ve tüzel kişiler tarafından işletilmekte olan (**Mülga ibare:RG-6/7/2018-30470**) (...) şehir içi raylı ulaşım araçları tescil ve siciline ilişkin usul ve esaslar ile demiryolu araçlarının tip onayına ilişkin usul ve esaslar ayrıca düzenlenir.

(4) Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşme hükümleri saklıdır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; (**Değişik ibare:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer**) 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 478 inci maddesi, 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi ile 24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun ve 6/10/2005 tarihli ve 5408 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan, 9/5/1980 tarihli Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşme (COTIF)’de değişiklik yapan 3/6/1999 tarihli Protokole dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) (**Değişik:RG-14/1/2020-31008**) AK: Avrupa Komisyonu,

b) Açık noktalar: İlgili UTP/TSI eklerinde belirtilmiş, demiryolu aracı standartlarına karşılık gelen ancak ayrıntılı bir şekilde yer almayan teknik hususları,

c) Atanmış kuruluş: Demiryolu araçlarının ulusal kuralları karşılayıp karşılamadığını değerlendirerek belgelendiren ve Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş kuruluşları,

ç) (**Mülga:RG-14/1/2020-31008**)

d) ATMF: Uluslararası trafikte kullanılan demiryolu malzemesinin teknik kabulüne ilişkin tek tip kuralları,

e) (**Değişik:RG-6/7/2018-30470**) Bağımsız risk değerlendirme kuruluşu: Ulusal demiryolu altyapı ağında çalıştırılacak demiryolu araçlarının emniyet gereklerini yerine getirdiğine dair uygunluğunu kanıtlara dayanarak incelemeyi üstlenen ve Bakanlık tarafından yetkilendirilen kurum veya kuruluşu,

f) (**Değişik:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer**) Bakan: Ulaştırma ve Altyapı Bakanını,

g) (**Değişik:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer**) Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,

ğ) Bakımdan sorumlu birim: Yük vagonları hariç her türlü demiryolu aracının bakımından sorumlu araç sahibi tarafından belirlenmiş ve Bakanlıkça izin verilen kuruluşu,

h) Bakımdan sorumlu kuruluş: Yük vagonlarının bakımından sorumlu Bakanlık tarafından COTIF bakımından sorumlu birim/kuruluş düzenlemesinde belirtilen prosedürlere göre yetkilendirilmiş kuruluşu,

ı) Başvuru sahibi: Bir demiryolu aracının tescili ve/veya ulusal sicil kaydına alınması için Bakanlığa başvuru yapan imalatçıyı, demiryolu tren işletmecisini, kullanma hakkına sahip olan kişi ya da kuruluşu, aracın sahibini,

i) COTIF: Uluslararası Demiryolu Taşımalarına ilişkin sözleşmeyi,

j) Çeken araçlar: Demiryolu üzerinde kendi tahrik güçleri ile hareket etme yeteneği olan her türlü aracı,

k) Çekilen araçlar: Demiryolu üzerinde kendi güçleri ile hareket etme yeteneği olmayan yük ve yolcu taşımasında kullanılan her türlü demiryolu araçlarını,

l) Demiryolu altyapı işletmecisi: Tasarrufundaki demiryolu altyapısını güvenli bir şekilde işletmek ve demiryolu tren işletmecilerinin hizmetine sunmak hususunda Bakanlıkça yetkilendirilmiş kamu tüzel kişilerini ve özel şirketleri,

m) **(Değişik:RG-6/7/2018-30470)** Demiryolu aracı: Hat yapım, bakım, tamir, ölçüm makinaları ve kontrol araçları dâhil her türlü çeken ve çekilen araçlar ile tren setlerini,

n) Demiryolu tren işletmecisi: Ulusal Demiryolu altyapı ağı üzerinde yük ve/veya yolcu taşımacılığı yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş kamu tüzel kişilerini ve şirketleri,

o) Doğrulama beyanı: Demiryolu aracının üretiminin ve hizmete konulma aşamalarının ilgili UTP/TSI'lara, yürürlükte olan teknik ve operasyonel hüküm ve mevzuata uygun olduğunu belirten ve başvuru sahibi tarafından Bakanlığa verilen beyanı,

ö) **(Değişik:RG-6/7/2018-30470)** Doğrulama belgesi: Demiryolu aracının UTP/TSI standartlarına ve/veya ulusal kurallara uygun olarak üretildiğini gösteren ilgili uygunluk değerlendirme kuruluşları tarafından hazırlanmış belgeyi,

p) EN: Avrupa standardını,

r) İmalatçı: Bir demiryolu aracının üretimini gerçekleştiren kuruluşu,

s) **(Değişik:RG-6/7/2018-30470)** Onaylanmış kuruluş: Avrupa Komisyonu tarafından yayınlanan 2008/57/AT direktifine göre kurulmuş, Avrupa Demiryolu Ajansı tarafından yayınlanan onaylanmış kuruluş listesinde yer alan ve ilgili teknik mevzuatta belirlenen esaslar doğrultusunda Bakanlık tarafından teknik uygunluk değerlendirme faaliyetinde bulunmak üzere izin verilen kuruluşları,

ş) OTIF: Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Hükümetlerarası Örgütü,

t) Özel durumlar: Coğrafi, topografik veya kentsel çevre kısıtlamaları ya da mevcut sistem ile uyumluluğu etkileyen faktörler nedeniyle UTP/TSI'lar içinde, ya geçici ya da kesin özel hükümlere ihtiyaç duyan durumları,

u) RIC: Yolcu vagonlarının uluslararası trafikte karşılıklı kullanılmasını düzenleyen anlaşmayı,

ü) RID: Tehlikeli Eşyaların Demiryolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Yönetmeliği,

v) RIV: Yük vagonlarının uluslararası trafikte karşılıklı kullanılmasını düzenleyen anlaşmayı,

y) Sicil: Bu Yönetmelik kapsamına giren demiryolu araçlarıyla ilgili bilgi ve belgelerin kaydedildiği kütüğü,

z) Şirket: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre tutulan ticaret siciline kayıtlı şirketi,

aa) TEN: Demiryolu araçları üzerine yazılan aracın UTP/TSI şartlarına uygun olduğunu gösteren işareti,

bb) **(Değişik:RG-6/7/2018-30470)** Teknik dosya: Uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca ayrı ayrı olarak hazırlanan demiryolu aracına ait her türlü test raporu ve teknik bilgiyi içeren dosyayı,

cc) Tescil: Bir demiryolu aracının ulusal demiryolu ağına emniyetli bir şekilde seyredebilmesi için ilgili teknik ve idari mevzuata uygun olduğunun kabulünü ve sahipliğinin belirlenmesini,

çç) Tescil belgesi: Bir demiryolu aracının Bakanlık tarafından tescilinin yapıldığını gösteren kâğıt veya elektronik belgeyi,

dd) **(Değişik:RG-6/7/2018-30470)** Tip: Bir demiryolu aracının temel tasarım özelliklerini,

ee) Tip değişikliği: Tip kabulü yapılmış demiryolu aracının ana aksamında yapılacak değişiklikleri,

ff) **(Değişik:RG-6/7/2018-30470)** Tip onayı: Bir demiryolu aracının yapım tipinin, Demiryolu Araçları Tip Onay Yönetmeliğine uygun olduğuna dair Bakanlık tarafından düzenlenen belgeyi,

gg) Tren seti: Sabit ya da önceden tanımlanmış şekilde teşkil edilmiş, bir ya da daha fazla araçtan oluşan her türlü yolcu trenlerini,

ğğ) TSI: Karşılıklı İşletilebilirlik Teknik Şartnamesini,

hh) UIC: Uluslararası Demiryolu Birliğini,

ii) Ulusal araç kaydı veri tabanı: Demiryolu araçlarına ait bilgilerin kaydedildiği veri tabanını,

ii) Ulusal Demiryolu Altyapı Ağı: Türkiye sınırları içerisinde bulunan il ve ilçe merkezleri ve diğer yerleşim yerleri ile limanlar, hava meydanları, organize sanayi bölgeleri, lojistik ve yük merkezlerini birbirine bağlayan, kamuya veya şirketlere ait bütünlük demiryolu altyapısı ağını,

jj) (Mülga:RG-6/7/2018-30470)

kk) UTP: OTIF Teknik Uzmanlar Komisyonu tarafından kabul edilmiş Tek Tip Teknik Talimatları,

ll) (Ek:RG-6/7/2018-30470) Değerlendirme Kuruluşu: UTP teknik mevzuatında belirlenen esaslar doğrultusunda, demiryolu araçlarının teknik uygunluğunu değerlendirme faaliyetinde bulunmak üzere Bakanlık tarafından yetkilendirilen kuruluşları,

mm) (Ek:RG-6/7/2018-30470) Şehir içi raylı ulaşım araçları: Ulusal demiryolu altyapı ağına bağlı olmayan bir şehir merkezi veya şehirleşmiş bölge il ve civar bölgeleri arasındaki ulaşım ihtiyaçlarının karşılanması için sunulan metro, tramvay, banliyö ve benzeri raylı sistemlerde kullanılan araçları,

nn) (Ek:RG-6/7/2018-30470) Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu: Kalibrasyon, test, belgelendirme ve muayene dahil uygunluk değerlendirme faaliyetlerinden ilgisine göre sorumlu olan onaylanmış kuruluş, değerlendirme kuruluşu veya atanmış kuruluş ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Demiryolu Araçlarının Tescil Zorunluluğu, Tescil Belgesi Alımında Uyulması Gereken Mevzuat ve Belgelendirme, Belgeyi Verecek Kuruluşlar ve Denetim Hakkı, Tescil Belgesi Başvurusunun Reddi ile Redde İtiraz⁽¹⁾

Demiryolu araçlarının tescil zorunluluğu

MADDE 4 – (1) Türkiye’de üretilmiş veya yürürlükteki mevzuata göre ithal edilmiş demiryolu araçlarının ulusal demiryolu altyapı ağında kullanılabilmesi için bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tescilinin yapılması zorunludur.

(2) Bakanlık tarafından demiryolu araçlarının tescilinin yapılması için başvuru sahiplerinin 9 uncu maddede istenilen bilgi ve belgelerle beraber Bakanlığa müracaat etmeleri gerekir.

(3) Yurt dışından bir kiralama sözleşmesi kapsamında temin edilmiş ve ulusal demiryolu altyapı ağında 3 aydan fazla kullanılacak demiryolu araçları için bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar dâhilinde tescil işlemi yapılması zorunludur.

(4) (Değişik:RG-6/7/2018-30470) Ulusal demiryolu altyapı ağında kullanılmak üzere yurt dışından kiralama sözleşmesi kapsamında bir yıl içinde bir kez 3 aydan kısa süreli olarak getirilen TEN, RIV, RIC veya RID şartlarına haiz yolcu ve yük vagonlarında tescil edilme şartı aranmaz. Ancak yük vagonlarında, vagonların bakımının bakımdan sorumlu kuruluş tarafından yapılması şartı aranır.

(5) (Değişik:RG-6/7/2018-30470) Ulusal demiryolu altyapı ağında kullanılmak üzere yurt dışından kiralama sözleşmesi kapsamında bir yıl içinde bir kez 3 aydan kısa süreli olarak getirilen yük ve yolcu vagonları ile hat, yapım, bakım, tamir, ölçüm makinaları ve kontrol araçları haricindeki demiryolu araçları için TSI/UTP'lere uygun üretildiklerine dair belgesi ile atanmış kuruluş tarafından ulusal kurallara uygunluk belgesinin ibraz edilmesi halinde tescil edilme şartı aranmaz.

(6) (Ek:RG-6/7/2018-30470)⁽²⁾ Yurt dışından kiralama sözleşmesi kapsamında bir yıl içinde bir kez 3 aydan kısa süreli olarak getirilen hat yapım, bakım, tamir, ölçüm makinaları ve kontrol araçları ilgisine göre UTP/TSI, UIC, EN 14033 ve EN 15746-1, 15746-2 standartlarına uygun olduğunun belgelendirilmesi halinde altyapı işletmecisinin izniyle tescil şartı aranmaksızın çalıştırılabilirler.

(7) Yabancı ülkelere ait uluslararası trafikte kullanılan TEN, RIV, RIC veya RID işaretli yük ve yolcu vagonlarında tescil edilme şartı aranmaz. Ancak, yük vagonlarında, vagonların bakımının bakımdan sorumlu kuruluş tarafından yapılması şartı aranır.

Tescil belgesi alımında uyulması gereken mevzuat ve belgelendirme⁽³⁾

MADDE 5 – (1) (Değişik:RG-6/7/2018-30470) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Türkiye’de üretilecek veya yurt dışından ithal edilecek demiryolu araçlarının tescil edilebilmesi için bu araçların AK tarafından yayınlanan TSI veya OTIF UTP teknik ve idari şartları ile birlikte, bu Yönetmelikte belirtilen şartları da karşılaması zorunludur. Ancak ulusal demiryolu altyapı ağında çalışmalarına rağmen şehir içi raylı toplu taşıma aracı şeklinde çalışan banliyö demiryolu araçlarında, çalışacağı ulusal demiryolu altyapı ağı standartlarına uygun olması şartıyla TSI/UTP teknik ve idari şartları aranmaz.

(2) (**Değişik:RG-6/7/2018-30470**) TSI/UTP teknik şartlarına uygunluk belgesi bulunmayan hat yapım, bakım, tamir, ölçüm makinaları ve kontrol araçlarının ilgisine göre UIC, EN 14033 ve EN 15746-1,15746-2 standartlara uygun olduğunun atanmış kuruluş tarafından belgelendirilmesi halinde tescil işlemleri yapılır.

(3) (**Değişik:RG-6/7/2018-30470**) Demiryolu araçlarının UTP/TSI teknik şartlarına uygunluğunun belgelenmesi değerlendirme kuruluşu/onaylanmış kuruluşlar tarafından, demiryolu araçlarının ulusal kurallara uygunluğunun belgelenmesi atanmış kuruluşlar tarafından, demiryolu araçlarının gerekli emniyet kriterlerini sağladığı ve risk analizlerinin yapıldığının raporlanması bağımsız risk değerlendirme kuruluşları tarafından yapılır.

(4) İkinci el demiryolu araçlarının ithal edilebilmesi için (**Değişik ibare:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer**) Ticaret Bakanlığından ithalat izin belgesi alınması gerekir.

Belge verecek kuruluşlar ve denetim hakkı

MADDE 6 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-6/7/2018-30470)

(1) Bakanlığın, yetkilendirmiş olduğu uygunluk değerlendirme kuruluşları ve bağımsız risk değerlendirme kuruluşları ile bu kuruluşlar tarafından belgelendirilmiş demiryolu araçları üzerinde denetim ve inceleme yapma ve/veya yaptırma hakkı saklıdır.

Tescil belgesi başvurusunun reddi ile redde itiraz

MADDE 7 – (1) Tescil başvurusunun reddedilmesi halinde, Bakanlık bunun gerekçelerini başvuru sahibine yazılı olarak bildirir. Başvuru sahibi, ret kararının bildiriminden sonraki 30 iş günü içinde bu karara karşı Bakanlığa itiraz edebilir. Bakanlık talebin iletildiği tarihten itibaren 30 iş günü içinde karar verir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tescil Ücreti, Tescil Başvurusunda Gerekli Belgeler, Tescil Başvurusu Değerlendirme Süresi, Tescilin Yenilenmesi, Tescilin Askıya Alınması, Tescilin İptali, Tescil Bildirimi ve İthalat İzni

Tescil ücreti

MADDE 8 – (1) Bakanlıkça yapılacak tescil işlemleri için bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-1 sayılı ücret tablosunda belirtilen ücretler alınır. Ücreti alınmadan tescil işlemi yapılmaz.

(2) Tescil ücretleri (**Ek ibare:RG-14/1/2020-31008**) ve cezalar, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.

(3) Tescil ücretleri Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi Muhasebe Birimi hesabına yatırılır.

Tescil başvurusunda gerekli belgeler

MADDE 9 – (Değişik:RG-6/7/2018-30470)

(1) Başvuru sahibi demiryolu araçlarının tescili için aşağıdaki bilgi, belge ve dilekçe ile birlikte Bakanlığa başvurur:

a) Yük vagonları için COTIF tarafından belirlenen özellikteki bakımdan sorumlu kuruluş beyannamesi veya diğer demiryolu araçları için bakımdan sorumlu birim beyannamesi,

b) Yurt içinden satın alınan araçlar için yeminli mali müşavir (**Ek ibare:RG-14/1/2020-31008**), serbest mali müşavir veya ilgili vergi dairesinden onaylı demiryolu aracına ait fatura sureti,

c) Yurt dışından satın alınan veya kiralanan araçlara ait evrakların ilgili ülkedeki Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği veya Konsoloslüğundan onaylı asıl veya suretleri ile yeminli mütercimler tarafından yapılmış Türkçe çevirileri,

ç) Değerlendirme kuruluşu/onaylanmış kuruluşlardan alınan Ek-10'da içeriği bulunan Türkçe olmayan doğrulama belgeleri ile diğer dokümanların ilgili ülkedeki Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği veya Konsoloslüğundan onaylı asıl veya suretleri ile yeminli mütercimler tarafından yapılmış Türkçe çevirileri,

d) Ek-8'deki örneğine uygun varsa araçla ilgili kısıtlama kodları,

e) (**Değişik:RG-14/1/2020-31008**) Demiryolu aracı park yerine ait bilgi,

f) Ek-2'de verilen doğrulama beyanı,

g) Uygunluk değerlendirme kuruluşuna/kuruluşlarına ait bilgiler,

ğ) Değerlendirme kuruluşu/onaylanmış kuruluş tarafından demiryolu aracı için hazırlanmış teknik dosya ve doğrulama belgesi,

h) Atanmış kuruluş tarafından hazırlanan ulusal kurallara göre hazırlanan teknik dosya ve doğrulama belgesi,

ı) İlgili UTP/TSI'larda belirtilen açık noktalar için geçerli ulusal kurallar,

i) İlgili UTP/TSI'larda belirtilen özel durumlarda uygulanabilir ulusal kurallar,

j) Bağımsız risk değerlendirme kuruluşu raporu,

k) **(Değişik:RG-17/4/2022-31812)** Tüzel kişilere ait sicil tasdiknamesi, ticaret sicil gazetesi, vekâleten müracaatlarda vekâletname, vekâletname sahibinin imza beyanı aslı veya noter onaylı suretleri.

(2) Bir demiryolu aracının tip onayı varsa bu tipe göre seri olarak imal edilmiş demiryolu araçlarının tescilinde doğrulama belgesi ve ekleri aranmaz.

(3) **(Değişik:RG-14/1/2020-31008)** Bakanlık tarafından tescil edilmiş demiryolu araçlarının sahip değişikliğinde;

a) Satıcı taraf dilekçe ile birlikte tescil belgesinin aslı ve birinci fıkranın (k) bendinde sayılan evrakla,

b) Alıcı taraf dilekçe ile birlikte birinci fıkranın (a), (b) ve (k) bentlerinde sayılan evrakla, Bakanlığa birlikte başvururlar.

Tescil başvurusu değerlendirme süresi

MADDE 10 – (1) Tescil için yapılan başvuru tüm belgelerin tam ve eksiksiz olması durumunda 20 iş günü içerisinde değerlendirilerek karara bağlanır.

(2) Başvuru dosyasında eksiklik bulunması halinde, tescil başvurusu ret edilir. Ancak başvuru sahibi bu eksiklikleri giderip Bakanlığa tekrar başvurabilir.

Tescilin yenilenmesi

MADDE 11 – (1) Demiryolu araçlarının;

a) **(Değişik:RG-18/1/2018-30305)** Sahibinde değişiklik olması,

b) **(Değişik:RG-6/7/2018-30470)** Tescilli demiryolu araçlarında modifikasyon ve/veya tip değişikliği olması,

c) Bakımdan sorumlu kuruluşun/birimin değişmesi, hallerinde tescil yenilemesi yapılır.

(2) **(Değişik:RG-6/7/2018-30470)** Tescilli demiryolu araçlarında modifikasyon ve/veya tip değişikliği olması durumlarında yapılan değişikliklerin ilgisine göre uygunluk değerlendirme kuruluşu tarafından verilen rapora ve araç sahibinin başvurusuna istinaden Bakanlık tarafından yeni tescil işlemi yapılır. Modifikasyon ve/veya tip değişikliği imalat süreci uygunluk değerlendirme kuruluşu sorumluluğunda yürütülür.

(3) Demiryolu aracını kullanma hakkına sahip olan kişi ya da kuruluşun veya aracın sahibinin değişmesi halinde, tescilde kayıtlı olan kullanma hakkına sahip olan kişi ya da kuruluş veya sahibi ile başvuru sahibi Bakanlığa en geç 5 iş günü içerisinde bilgilendirmekle yükümlüdür.

(4) Tescil yenilemesi için yapılan başvuru, tüm evrakların tam ve eksiksiz olması durumunda Bakanlık tarafından 20 iş günü içerisinde değerlendirilerek karara bağlanır.

(5) Tescil yenilenmesini gerektirdiği halde bu Yönetmelikte belirtilen süre ve kurallara uyulmadığının tespiti halinde; demiryolu aracını kullanan demiryolu tren işletmecisine her araç için ayrı ayrı 26/9/2011 tarihli, **(Değişik ibare:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer)** 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi çerçevesinde Demiryolu Düzenleme Genel Müdürü veya yetkilendirdiği personel tarafından 25.000 (yirmibeşbin) Türk Lirası idari para cezası karar tutanağı düzenlenir.

(6) **(Değişik:RG-28/10/2016-29871)** Tescil yenilenmesinde (a) bendinde belirlenen durumlarda Ek-1'de belirtilen ücret alınır. (b) ve (c) bentlerinde belirlenen durumlarda ücret alınmaz.

Tescilin askıya alınması

MADDE 12 – (1) Bir demiryolu aracına verilmiş tescil aşağıdaki hallerde Bakanlık tarafından askıya alınır ve demiryolu aracının ulusal demiryolu ağında çalıştırılması altyapı işletmecisine yazılı bildirim yapılarak durdurulur.

a) **(Değişik:RG-6/7/2018-30470)** Demiryolu aracının teknik kontrolleri, muayeneleri ve bakımlarının gerçekleştirilmemesi veya sürelerinin geçirilmesi.

b) **(Mülga:RG-6/7/2018-30470)**

c) **(Değişik:RG-6/7/2018-30470)** Demiryolu aracının tescil şartlarında ve/veya teknik özelliklerinde yapılan değişikliklerin Bakanlığa bildirilmemesi

(2) **(Değişik:RG-6/7/2018-30470)** Birinci fıkranın (a) ve (c) bentlerine aykırı hareket edilmesi halinde her bir bent için ayrı ayrı 26/9/2011 tarihli ve **(Değişik ibare:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer)** 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi çerçevesinde Demiryolu Düzenleme Genel Müdürü veya yetkilendirdiği personel tarafından 15.000 (onbeşbin) Türk Lirası idari para cezası karar tutanağı **(Ek ibare:RG-14/1/2020-31008)** araç sahibi adına ayrıca düzenlenir.

(3) **(Değişik:RG-6/7/2018-30470)** Birinci fıkra kapsamında tescili askıya alınmış demiryolu araçlarının eksikliklerini gidermeleri için araç sahibine veya demiryolu tren işletmecisine talep ettikleri kadar bir süre verilir. Bu süre sonunda eksikliklerinin giderildiği belgelenen demiryolu araçlarının tescilleri yenilenir.

Tescilin iptali

MADDE 13 – (1) (Değişik:RG-6/7/2018-30470) Bakımdan sorumlu kuruluş/birim tarafından Bakanlığa verilen teknik rapora istinaden tamir edilemeyecek derecede ağır hasarlı olan demiryolu aracının tescili iptal edilir. Araç sicil kayıtlarındaki bir demiryolu aracı üzerinde rehin, tedbir, haciz ve benzeri yasal kısıtlamalar bulunması/oluşması halinde; kısıtlamayı getiren lehtarın talebine göre işlem tesis edilir.

(2) Tescili askıya alınmış demiryolu araçları Bakanlık tarafından verilen sürede eksiklikleri giderilmediği takdirde tescilleri başka bir işlem yapılmaksızın iptal edilir.

(3) **(Değişik:RG-6/7/2018-30470)** Araç sahibinin talebi halinde, demiryolu aracı üzerinde rehin, tedbir, haciz ve benzeri yasal kısıtlamalar bulunmaması kaydıyla tescil iptal edilir.

Tescil bildirim

MADDE 14 – (1) Bakanlık bir tescil belgesi verdiği, askıya aldığı, yenilediğinde, iptal ettiğinde veya değiştirdiğinde, söz konusu durumu altyapı işletmesine ve ilgili demiryolu tren işletmesine bildirir.

(2) İptal ve askıya alma işlemleri Bakanlığın internet sitesinde yayımlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Demiryolu Araçlarının Sicilinin Tutulması ve Sicil Kaydının Kapsamı, Sicil Başvurusu, Sicil Numarasının Verilmesi ve Sicil Kayıtlarının Yenilenmesi, Sicil Kayıtlarının Arşivlenmesi, Sicilin Silinmesi, Rehin ve Haciz İşlemi

Demiryolu araçlarının sicilinin tutulması ve sicil kaydının kapsamı

MADDE 15 – (1) Tescilleri yapılmış demiryolu araçlarının tescilleri yapıldıktan sonra sicilleri OTIF Teknik Uzmanlar Komisyonu tarafından yayınlanan ve güncellenen Ulusal Araç Kaydı dokümanı esas alınarak Bakanlık tarafından tutulur ve yayımlanır.

(2) **(Değişik:RG-6/7/2018-30470)** Demiryolu araçlarının sicil kaydında araç için hazırlanmış kullanma hakkına sahip olan kişi ya da kuruluş ile sahibi hakkında bilgi, araç sicil numarası, araç kısıtlamaları, bakımdan sorumlu kuruluş ve/veya birim bilgileri, aracın daha önce tescillendiği diğer ülkeler, imalat yılı, varsa AK/OTIF referansları yer alır.

Sicil başvurusu, sicil numarasının verilmesi ve sicil kayıtlarının yenilenmesi

MADDE 16 – (1) Demiryolu araçları için tescil başvurusu yapıldığında sicil başvurusu da yapılmış sayılır. Sicil Formu örneği Ek-5'te verilmiş olup başvuru sahibi tarafından doldurulur.

(2) Demiryolu araçlarının sicil numaraları Bakanlıkça Ek-6'da belirtilen uluslararası numaralandırmaya göre verilir.

(3) Demiryolu araçlarının tescilinde yapılan değişikliklere göre sicil kayıtları yenilenir.

Sicil kayıtlarının arşivlenmesi, sicilin silinmesi

MADDE 17 – (1) Sicil kaydında yer alan bütün veriler elektronik veya yazılı kağıt ortamında arşivlenerek süresiz muhafaza edilir.

(2) Sicil kaydı silinen demiryolu araçlarına ait bilgiler ise 10 yıl süre ile muhafaza edilir. Bir ya da birden çok aracı kapsayan bir soruşturma/inceleme açılması halinde, bu araçlarla ilgili veriler daha da uzun bir süre saklanabilir.

(3) Bir demiryolu aracının tescili iptal edildiğinde sicili de silinmiş olur.

(4) Sicilden silinme ve iptal işlemi Ek-7’de belirtilen hususlar ve kodlara göre yapılır.

Rehin ve haciz işlemi

MADDE 18 – (1) Yetkili mercilerin bir demiryolu aracına rehin veya haciz konulmasına dair yazılı olarak Bakanlığa bildirimde bulunmaları halinde söz konusu aracın sicil kayıtlarına haciz ve/veya rehin şerhi konulur.

(2) Demiryolu araçlarından rehin ve/veya haczin kaldırılabilmesi için yetkili merciler tarafından Bakanlığa bildirimde bulunulması gereklidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yetkilendirme

Yetkilendirme

MADDE 19 – (Mülga:RG-6/7/2018-30470)

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Sorumlu hizmet birimi

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında Bakanlıkça yerine getirilmesi gereken iş ve işlemler Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik, 17/11/2008 tarihli ve 2008/57/AK sayılı Topluluk İçindeki Demiryolu Sisteminin Karşılıklı İşletilebilirliği ile ilgili Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Yürürlükten Kaldırılan yönetmelik

MADDE 22 – (1) 1/7/2010 tarihli ve 27628 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan Yurtiçinde Üçüncü Şahıslarca Üretilen Yük Vagonu ve Vagon Ana Aksamlarının Teknik Kabulü Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır. İlgili mevzuatta söz konusu Yönetmeliğe yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Yönetmelikten önce işletilmekte olan RIV, RID ve TEN işaretiyle damgalanmış yük vagonlarının tescili

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce Türkiye’de işletmede olan RIV, RID ve TEN işaretiyle damgalanmış ve ticari amaçla kullanılan yük vagonlarının; bakımlarının, onarımlarının veya dönemsel teknik muayenelerinin bakımdan sorumlu kuruluş tarafından yapılmış olması ve buna ilişkin bilgi ve/veya belgeleri eksiksiz olarak Bakanlığa sunulması halinde söz konusu yük vagonlarının başka bir işleme gerek olmadan tescil işlemi yapılır.

Yönetmelikten önce işletilmekte olan RIC ve UTP/TSI işaretiyle damgalanmış demiryolu araçlarının tescili

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce Türkiye’de işletmede olan yük vagonları hariç RIC ve UTP/TSI’ya uygun demiryolu araçlarına ait gerekli teknik dosyalar, ulusal ve/veya uluslararası standartlara uyumluluğu gösteren bildirimler ve/veya bakım belgelerinin eksiksiz olarak Bakanlığa sunulması halinde; söz konusu demiryolu araçlarının başka bir işleme gerek olmadan tescil işlemi yapılır.

Yönetmelikten önce işletilmekte olan RIV, RIC, RID, UTP/TSI ve TEN işaretiyle damgalanmamış demiryolu araçlarının tescili

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce RIV, RIC, RID, UTP/TSI ve TEN işaretiyle damgalanmamış demiryolu araçlarının tescili için Bakanlığa aşağıdaki bilgi ve belgelerin eksiksiz olarak sunulması halinde söz konusu demiryolu araçlarının tescil işlemi yapılır.

a) Başvuru sahibi demiryolu aracının ulusal demiryolu alt yapı ağı üzerinde planlanan kullanım amacı.

b) Demiryolu aracına ait Ek-3’te belirtilen teknik özellikler.

c) Demiryolu aracının teknik verileri, bakım programını ve operasyonel özelliklerini içeren belgeler ile Ek-9'da belirtilen belge.

Yönetmelik yürürlüğe girmeden önce yurtiçinde üretimine başlanmış demiryolu araçlarının tescili

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce yurtiçinde üretimine başlanmış demiryolu araçlarının tescil işlemi için bu Yönetmeliğin ilgili diğer hükümleri saklı kalmak kaydıyla aşağıdaki kurallar uygulanır.

a) Üretilmesine başlanılmış olduğunu belgeleyen üretici firma tarafından onaylı bilgi, belge, fotoğraf ve denetim raporlarının Bakanlığa verilmesi zorunludur.

b) **(Değişik:RG-6/7/2018-30470)** Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen TSI/UTP teknik ve idari şartları aranmaz.

Yönetmelik yürürlüğe girmeden önce ithal edilmiş demiryolu araçlarının tescili

GEÇİCİ MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce ithal edilmiş demiryolu araçları için bu Yönetmeliğin ilgili diğer hükümleri saklı kalmak kaydıyla aşağıdaki kurallar uygulanır.

a) **(Değişik:RG-14/1/2020-31008)** İthalatının bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce gerçekleştirildiğini gösteren gümrük beyannamesinin Bakanlığa verilmesi zorunludur.

b) TCDD tarafından satın alma ihalesi yapılmış ancak ithalatı henüz gerçekleştirilememiş demiryolu araçları için (a) bendi uygulanmaz.

c) **(Değişik:RG-6/7/2018-30470)** Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen TSI/UTP teknik ve idari şartları aranmaz.

Yönetmeliğin yayımlanmasından sonra ithal edilecek yurt içinde üretimi mümkün olan yük ve yolcu vagonları

GEÇİCİ MADDE 6 – (Değişik:RG-14/1/2020-31008)

(1) Bu Yönetmeliğin yayımlanmasından sonra ithal edilecek yurt içinde üretimi mümkün olan yük ve yolcu vagonlarının 1/1/2023 tarihine kadar tescil işlemi yapılmaz.

Değerlendirme kuruluşu, onaylanmış kuruluş, atanmış kuruluş ve bağımsız risk değerlendirme kuruluşu yetkilendirmesi

GEÇİCİ MADDE 7 – (Ek:RG-28/10/2016-29871) (Başlığı ile birlikte değişik:RG-6/7/2018-30470)

(1) Değerlendirme kuruluşu, onaylanmış kuruluş, atanmış kuruluş ve bağımsız risk değerlendirme kuruluşu yetkilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından yayımlanıncaya kadar demiryolu araçlarının tescil ve sicil işleminde bağımsız risk değerlendirme kuruluşu belgelendirilmesi aranmaz.

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 8 – (Ek:RG-28/10/2016-29871)

(1) TCDD tarafından 24/1/2011 tarihinden sonra tescil ücreti alınıp işletmeye kabul edilen demiryolu araçlarının tescil işleminden ücret alınmaz.

Yetkilendirme

GEÇİCİ MADDE 9 – (Ek:RG-6/7/2018-30470)

(1) Bakanlık uygunluk değerlendirme kuruluşları ve bağımsız risk değerlendirme kuruluşlarının yetkilendirilmesi hakkında usul ve esasları belirleninceye kadar demiryolu araçlarının;

a) TSI'lara uygunluğunun değerlendirilerek belgelendirilmesi amacıyla bir onaylanmış kuruluşu,

b) Ulusal yeterliliklere uygunluğunun değerlendirilerek belgelendirilmesi amacıyla bir atanmış kuruluşu,

c) Gerekli emniyet kriterlerini sağladığı ve risk analizlerinin yapıldığını doğrulamak amacıyla bir bağımsız risk değerlendirme kuruluşunu, yetkilendirebilir.

(2) Bakanlık birinci fıkrada belirtilen hususlarda;

a) Bir demiryolu tren işletmecisini,

b) Bir demiryolu altyapı işletmecisini,

c) Aracı kullanma hakkına sahip olan kişi ya da kuruluşu,

ç) Bakımdan sorumlu kuruluşu/birimi,

d) Demiryolu malzemesinin üretimine doğrudan veya dolaylı olarak katılan bir demiryolu malzemesi üreticisini,

e) Bu fıkranın yukarıdaki bentlerinde sayılan kuruluşların bağlı ortaklıklarını, yetkilendiremez.

GEÇİCİ MADDE 10 – (Ek:RG-6/7/2018-30470)

(1) **(Değişik:RG-14/1/2020-31008)** 2020 yılı sonuna kadar yurt dışından ithal edilecek ikinci el lokomotif ve tren setlerinde TSI/UTP şartı aranmaz, ancak bu araçlar 10 yaşından büyük olamaz.

(2) Bu araçların üretildiği teknik standartlara uygun olduğunun belgelendirilmesi değerlendirme kuruluşu, ulusal kurallara uygun olduğunun belgelendirilmesi atanmış kuruluş tarafından yapılır.

Yürürlük

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24 – (Değişik:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer)

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yürütür.

- (1) 6/7/2018 tarihli ve 30470 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile bu Yönetmeliğin ikinci bölüm başlığının adı “Demiryolu Araçlarının Tescil Zorunluluğu, Tescil Belgesi Alımında Uyulması Gereken Mevzuat ve Sertifikalandırma, Sertifika Verecek Kuruluşlar ve Denetim Hakkı, Tescil Belgesi Başvurusunun Reddi ile Redde İtiraz” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.
- (2) 6/7/2018 tarihli ve 30470 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile bu Yönetmeliğin 4’üncü maddesine (6) numaralı fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.
- (3) 6/7/2018 tarihli ve 30470 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile bu Yönetmeliğin 5’inci bölüm başlığının adı “Tescil belgesi alımında uyulması gereken mevzuat ve sertifikalandırma” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Ekler için tıklayınız

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete’nin		
	Tarihi	Sayısı
	16/7/2015	29418
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1	28/10/2016	29871
2	18/7/2017	30127
3	18/1/2018	30305
4	6/7/2018	30470
5	15/1/2019	30656 Mükerrer
6	14/1/2020	31008
7	17/4/2022	31812
8	18/6/2022	31870